

Aanvullend natuuronderzoek

Scheivoor 1 te Ederveen

In opdracht van Borren Onroerend Goed B.V.

Colofon

Rapportnummer : 1564
Projectnummer : 2459

Opdrachtgever : Borren Onroerend Goed B.V.
Contactpersoon : Dhr. G.J. Borren

Opdrachtnemer : Staring Advies
Jonker Emilweg 11
6997 CB Hoog-Keppel
0314 641910
info@staringadvies.nl
www.staringadvies.nl
IBAN NL87 RABO 03 88 40 73 44
Btw nr. NL8076.79.616.B01
KvK 09100544

Auteur(s) : S. Wamelink
Controle : drs. L.M.A. Witjes
Status : Definitief

Datum : 06-10-2015

Foto voorblad : Plangebied

Wijze van citeren : Wamelink, S., 2015. Aanvullend natuuronderzoek, Scheivoor 1 te Ederveen. Staring Advies, Hoog-Keppel.

Eigendom

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van de opdrachtgever. Het rapport blijft eigendom van de opdrachtgever. Niets uit dit rapport mag worden vervaardigd en/of openbaar gemaakt worden d. m. v. druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde natuurwet- en regelgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen. Staring Advies accepteert daarom op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van eventuele beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Staring Advies uitgevoerde onderzoek neemt. Staring Advies is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Staring Advies; opdrachtgever vrijwaart Staring Advies voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Kwaliteitszorg

Staring Advies is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het Netwerk Groene Bureaus is de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus. Het Netwerk werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en behartigt de belangen van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

www.netwerkgroenebureaus.nl

Inhoudsopgave

Colofon	1
1 Inleiding en doel.....	3
1.1 Inleiding	3
1.2 Doel	3
2 Gebiedsbeschrijving en geplande werkzaamheden	4
2.1 Gegevens plangebied	4
2.2 Beschrijving van het plangebied	4
2.3 Geplande werkzaamheden	4
3 Het ecologisch onderzoek.....	6
3.1 Onderzoeksmethode	6
3.2 Resultaten	8
3.2.1 Huismus	8
3.2.2 Steenuil	8
3.2.3 Steenmarter.....	8
3.2.4 Vleermuizen.....	9
4 Flora- en faunawet.....	10
4.1 Huismus	10
4.1.1 Beschermde status	10
4.1.2 Plangebied	10
4.2 Steenuil	10
4.2.1 Beschermde status	10
4.2.2 Plangebied	11
4.3 Steenmarter.....	11
4.3.1 Beschermde status	11
4.3.2 Plangebied	11
4.4 Vleermuizen.....	11
4.4.1 Beschermde status	11
4.4.2 Plangebied	12

5	Conclusie.....	13
5.1	Conclusie huismus.....	13
5.2	Conclusie steenuil.....	13
5.3	Conclusie steenmarter	13
5.4	Conclusie vleermuizen.....	13
6	Bijlagen.....	14
	Bijlage 1 Resultaten veldonderzoek huismus	15
	Bijlage 2 Resultaten veldonderzoek steenuil.....	18
	Bijlage 3 Resultaten veldonderzoek vleermuizen	20
	Bijlage 4 Wettelijk kader Flora- en faunawet	21

1 Inleiding en doel

1.1 Inleiding

Ten behoeve van het slopen of renoveren van de huidige bebouwing aan de Scheivoor 1 te Ederveen was het noodzakelijk het plangebied ecologisch te beoordelen in het kader van de Flora- en faunawet. Hiervoor is in 2014 door Staring Advies een quickscan natuurtoets uitgevoerd. Hieruit is naar voren gekomen dat bij sloop van de aanwezige bebouwing aanvullend onderzoek naar de huismus, steenuil, steenmarter en vleermuizen noodzakelijk is (SA, rapportnummer 1388). De heer Borren van Borren Onroerend Goed B.V. is betrokken bij de plannen en heeft Staring Advies gevraagd voor het uitvoeren van dit aanvullende onderzoek.

1.2 Doel

Het doel van het aanvullende onderzoek is om te inventariseren of de te slopen bebouwing in gebruik is als vaste rust- en verblijfplaats door huismus, steenuil, steenmarter en/of vleermuizen.

2 Gebiedsbeschrijving en geplande werkzaamheden

2.1 Gegevens plangebied

Locatie: Scheivoor 1
Plaats: Ederveen
Gemeente: Ede
Provincie: Gelderland

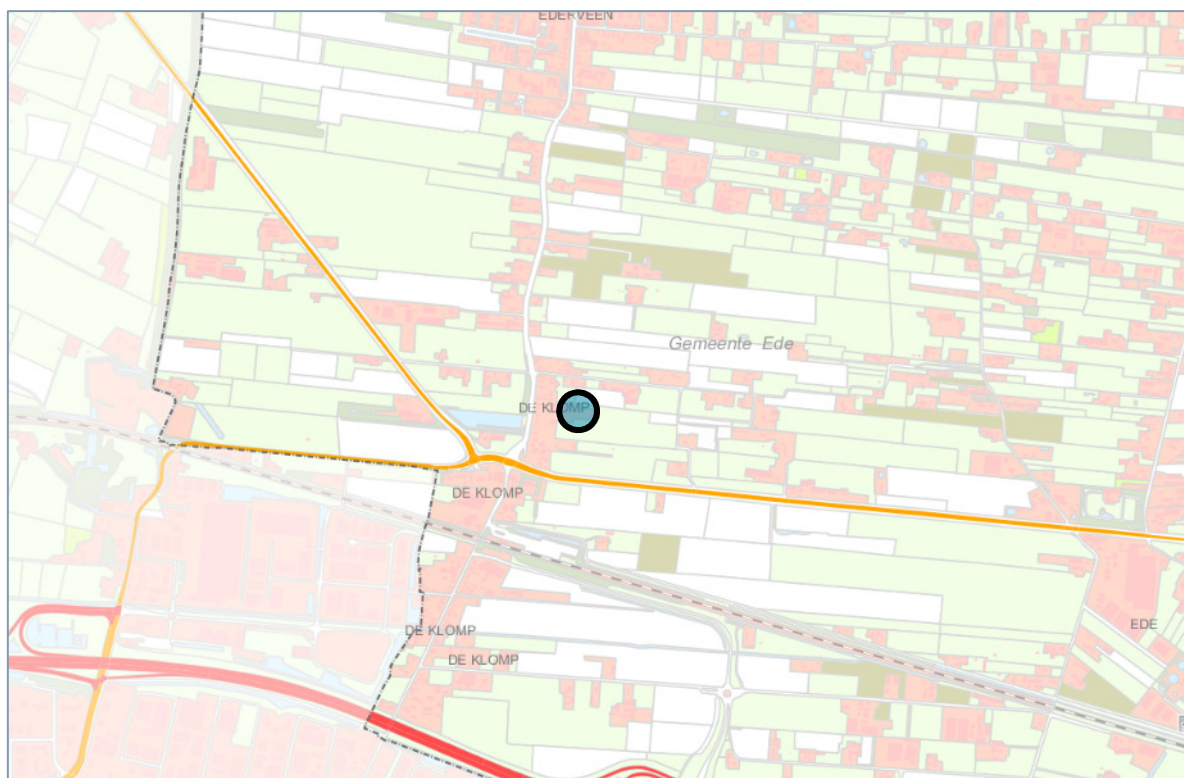
2.2 Beschrijving van het plangebied

Het plangebied is gelegen in de gemeente Ede, ten zuiden van de woonkern Ederveen (zie figuur 1). Het plangebied betreft een woonhuis met bijbehorende tuin, een aantal bijgebouwen, een weide en een aantal bomen (zie figuur 2). De directe omgeving van het plangebied bestaat hoofdzakelijk uit bebouwing met aangrenzende tuinen, houtsingels en agrarische percelen. Het plangebied grenst aan de noordzijde aan agrarische percelen en aan de zuidzijde aan de Scheivoor.

Zoals reeds vermeld bestaat het plangebied bestaat uit een woonhuis met bijbehorende tuin, een aantal bijgebouwen, een weide en een aantal bomen. Achter de bijgebouwen staat beplanting in de vorm van een houtsingel bestaande uit diverse soorten bomen en struiken waaronder gewone es, ruwe berk, zomereik en zwarte els. Daarnaast staan er twee appelbomen in de voormalige kleinveeweide. In de tuin staan diverse lage bomen, struiken en tuinplanten (zie figuur 2).

2.3 Geplande werkzaamheden

De geplande werkzaamheden zijn nog onbekend. Aangezien het plangebied een nieuwe eigenaar krijgt, wordt er verwacht dat de huidige bebouwing wordt gesloopt of gerenoveerd.

Figuur 1. Ligging van het plangebied (blauw). Bron: www.gelderland.nl/kaartenencijfers.

Figuur 2. Luchtfoto van het plangebied (blauw). Bron: www.gelderland.nl/kaartenencijfers.

3 Het ecologisch onderzoek

In dit hoofdstuk worden de onderzoeksmethode en de resultaten van het veldonderzoek besproken.

3.1 Onderzoeksmethode

De onderzoeksintensiteit is bepaald op basis van de te verwachten soorten en het gebiedsgebruik. Richtinggevend voor het vleermuisonderzoek is het Protocol voor vleermuisinventarisaties (2013) van de Gegevensautoriteit Natuur en de Zoogdiervereniging VZZ.

Huismus

Het onderzoek is uitgevoerd in de periode half maart tot eind juni. Het gebied is tweemaal onderzocht in de ochtenduren (zie tabel 1). Bij de inventarisatie zijn de zingende (territoriale) mannetjes van de huismus genoteerd die directe binding hebben met een (potentiële) broedlocatie of andere waarnemingen die duiden op een relevante broedcode, gebaseerd op het BMP-protocol. Als aanvulling zijn waarnemingen die tijdens de overige onderzoeken zijn verricht meegenomen in het onderzoek.

Onderzoeker	Bezoekronde	Datum	Tijd	Weersomstandigheden
T. Asbreuk	1	13-04-2015	09.30 uur	Licht bewolkt, droog, 10°C, wind 2 Bft
T. Asbreuk	2*	29-05-2015	09.15 uur	Bewolkt, motregen, 12°C, wind 3 Bft

Tabel 1. Veldonderzoek huismus.

* gecombineerd met het steenmarteronderzoek.

Steenuil

De te slopen/renoveren bijgebouwen en de aanwezige fruitbomen zijn potentieel geschikt als broedplek voor steenuilen. Om een vaste verblijf- en rustplaats van de steenuil vast te kunnen stellen en om een beeld van het gebruik van het leefgebied te verkrijgen is gericht onderzoek in de voortplantingsperiode (15 maart - 1 mei) uitgevoerd. Er is geïnventariseerd op territoriaal gedrag, transport van voedsel, transport van nestmateriaal etc. Volgens de richtlijnen van SOVON Vogelonderzoek Nederland zijn hiervoor 3 avondbezoeken uitgevoerd in de periode 15 maart tot 1 mei. Middels dit onderzoek is een volledig beeld ontstaan over de aanwezigheid van en het gebiedsgebruik door steenuilen.

Onderzoeker	Bezoekronde	Datum	Tijd	Weersomstandigheden
T. Asbreuk	1*	11-04-2015	20.45 uur	Licht bewolkt, droog, 10°C, wind 3 Bft
T. Asbreuk	2*	23-04-2015	20.30 uur	Licht bewolkt, droog, 10°C, wind 2 Bft
T. Asbreuk	3*	29-04-2015	20.30 uur	Bewolkt, droog, 10°C, wind 3 Bft
T. Asbreuk	4*	26-05-2015	22.15 uur	Bewolkt, droog, 12°C, wind 3 Bft

Tabel 2. Veldonderzoek steenuil.

* gecombineerd met het vleermuisonderzoek.

Steenmarter

De te slopen/renoveren woonhuis en bijgebouwen zijn potentieel geschikt als vaste verblijfplaats voor de steenmarter. Om een vaste verblijf- en rustplaats van de steenmarter vast te kunnen stellen is gericht onderzoek in de voortplantingsperiode (1 maart – 1 september) uitgevoerd. Hierbij is één ochtendbezoek uitgevoerd, gecombineerd met het onderzoek naar de huismus (zie tabel 3).

Onderzoeker	Bezoekronde	Datum	Tijd	Weersomstandigheden
T. Asbreuk	1*	29-05-2015	09.15 uur	Bewolkt, motregen, 12°C, wind 3 Bft

Tabel 3. Veldonderzoek steenmarter.

* gecombineerd met het huismussenonderzoek.

Vleermuizen

Verblijfplaatsen van vleermuizen zijn jaarrond beschermd. De bebouwing in het plangebied is geschikt als verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuissoorten als gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis en laatvlieger. Het protocol adviseert om bij het vermoeden op zomer-, kraam- en paarverblijfplaatsen van deze gebouwbewonende soorten gericht vleermuisonderzoek uit te voeren middels 2 avond- of ochtendbezoeken in de periode 15 mei – 15 juli en 2 avondbezoeken in de periode 15 augustus – 1 oktober.

Onderzoeker	Bezoekronde	Datum	Tijd	Weersomstandigheden
T. Asbreuk	1*	11-04-2015	20.45 uur	Licht bewolkt, droog, 10°C, wind 3 Bft
T. Asbreuk	2*	23-04-2015	20.30 uur	Licht bewolkt, droog, 10°C, wind 2 Bft
T. Asbreuk	3*	29-04-2015	20.30 uur	Bewolkt, droog, 10°C, wind 3 Bft
T. Asbreuk	4*	26-05-2015	22.15 uur	Bewolkt, droog, 12°C, wind 3 Bft
T. Asbreuk	5	12-06-2015	04.15 uur	Licht bewolkt, droog, 17°C, wind 3 Bft
T. Asbreuk	6	11-09-2015	06.00 uur	Onbewolkt, droog, 15°C, wind 2 Bft
T. Asbreuk	7	22-09-2015	05.30 uur	Bewolkt, droog, 14°C, wind 2 Bft

Tabel 4. Veldonderzoek vleermuizen.

* gecombineerd met het steenuilenonderzoek.

Het onderzoek is toegespitst op de ter plaatse te verwachten soorten. Door op verschillende tijdstippen gerichte methoden toe te passen, zijn alle te verwachten gebruiksfuncties van het gebied (batsen, foerageren, vliegroute en verblijfplaatsen) in beeld gebracht voor de verschillende aangetroffen soorten. Het onderzoek is zowel auditief als visueel uitgevoerd. Voor het auditieve onderzoek is gebruik gemaakt van een bat-detector (Pettersson d240x). Dit onderzoek is uitgevoerd in de avond- en in de ochtendschemering en duurde 2-3 uur per bezoek.

Tijdens alle bezoeken zijn losse waarnemingen van de overige soorten eveneens in kaart gebracht. De eerste vier vleermuisbezoeken zijn gecombineerd met het veldonderzoek naar de steenuil (zie tabel 4).

3.2 Resultaten

3.2.1 Huismus

Het te slopen/renoveren woonhuis is potentieel geschikt als vaste rust- en verblijfplaats voor de huismus. De ruimte onder de dakpannen is toegankelijk via de dakgoot en via openingen tussen scheefliggende dakpannen. Tijdens de aanvullende onderzoeken in de periode tussen 15 maart tot 1 juli zijn geen nestlocaties in het plangebied vastgesteld. Transport van nestmateriaal of voedsel, bezoek aan een (waarschijnlijke) nestplaats en/of ander gedrag waargenomen dat duidt op de aanwezigheid van een nestlocatie is niet vastgesteld. Er zijn wel enkele roepende huismussen op en nabij het woonhuis en de bijgebouwen vastgesteld (zie bijlage 1). Deze exemplaren hielden zich telkens kort op in het plangebied. Aangetroffen exemplaren vlogen, tijdens beide veldbezoeken, steeds richting nabijgelegen woonhuizen, waaronder het woonhuis aan de Scheivoor 2-4. Verder zijn ook enkele groepjes van 5 tot maximaal 20 huismussen, onder andere in een coniferenhaag, in het plangebied vastgesteld. De nestlocaties van deze huismussen bevinden zich buiten het plangebied.

Zie bijlage 1 voor de waarnemingen van de huismus in en rondom het plangebied.

3.2.2 Steenuil

De te slopen bijgebouwen zijn potentieel geschikt als vaste rust- en verblijfplaats voor de steenuil. Enkele van de (te slopen) bijgebouwen zijn vrij toegankelijk voor de steenuil door de aanwezigheid van ruimte onder de golfplaten en diverse openingen. Tijdens de aanvullende onderzoeken in de periode tussen 15 maart - 1 mei zijn geen nestlocaties in het plangebied vastgesteld. Er is wel éénmalig een roepende steenuil op 30 mei in het plangebied vastgesteld (zie bijlage 2). Tijdens de overige veldbezoeken zijn in de directe omgeving verschillende waarnemingen verricht van de steenuil, waaronder waarnemingen van territorium indicerende dieren. Daarnaast is nabij het plangebied een nestlocatie (nest met jongen) van de steenuil vastgesteld. Deze vaste verblijfplaats bevindt zich op het erf van Scheivoor 2-4, tegenover het plangebied. Het plangebied is incidenteel in gebruik door de steenuil.

Zie bijlage 2 voor de waarnemingen van de steenuil in en rondom het plangebied.

3.2.3 Steenmarter

De te slopen / renoveren woonhuis en de bijgebouwen zijn potentieel geschikt als vaste rust- en verblijfplaats voor de steenmarter. Tijdens het aanvullende onderzoek in de voortplantingsperiode (1 maart – 1 september) zijn geen (verse) sporen van steenmarters (uitwerpselen, pootafdrukken of voedselresten) en/of vaste rust- en verblijfplaatsen in het plangebied vastgesteld. Mogelijk zijn er wel verblijfplaatsen in de omgeving van het plangebied aanwezig. Sporadisch kan een foeragerende steenmarter het plangebied doorkruisen. Het plangebied is echter geen essentieel leefgebied voor de soort..

3.2.4 Vleermuizen

Tijdens het veldonderzoek is in en rondom het plangebied de volgende vleermuissoort aangetroffen: gewone dwergvleermuis (zie bijlage 3).

Gewone dwergvleermuis

Er zijn geen verblijfplaatsen van deze soort aangetroffen in de te slopen/renoveren bebouwing. Er zijn geen in- of uitvliegende exemplaren, sociale roep of zwermgedrag waargenomen bij de aanwezige bebouwing.

Tijdens de verschillende veldbezoeken zijn enkele foeragerende en langsvliegende gewone dwergvleermuizen aangetroffen in de randen van het plangebied. Het aantal individuen lag vrijwel elke telavond op 1-2 exemplaren. Deze exemplaren zijn afkomstig van vaste rust- en verblijfplaatsen buiten het plangebied. Onder andere langs de Hoofdweg, ten westen van het plangebied, bevinden zich gebouwen met diverse potentieel geschikte in- en uitvliegmogelijkheden.

Zie bijlage 3 voor de waarnemingen van de gewone dwergvleermuis in en rondom het plangebied.

4 Flora- en faunawet

De effecten op aangetroffen beschermde soorten en de wettelijke consequenties zijn ingeschat aan de hand van de geplande werkzaamheden.

4.1 Huismus

4.1.1 Beschermde status

De huismus is een beschermde inheemse diersoort als bedoeld in artikel 4, lid 1, onder b, van de Flora- en Faunawet. Hij staat ook vermeld in de Vogelrichtlijn. De nesten van huismussen zijn het gehele jaar beschermd en vallen onder categorie 2 van vogelnesten (DR, 2009): “nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar”. De huismus staat tevens als ‘Gevoelig’ vermeld op de Rode Lijst van Nederlandse broedvogels (2004).

4.1.2 Plangebied

Er bevinden zich geen nestlocaties van de huismus in het te slopen/renoveren woonhuis. Door het slopen of renoveren van het woonhuis verdwijnen er geen nestlocaties.

De groenelementen in het plangebied maken onderdeel uit van het leefgebied van de huismus. Men kan hierbij denken aan schuil- en vluchtmogelijkheden, winterverblijfplaatsen en slaapplekken in de vorm van coniferenhagen en struiken en foerageerplekken in de vorm van gazons en groenborders. Indien het aanwezige groen verdwijnt is er sprake van aantasting van de functionaliteit van voortplantingsplaats of vaste rust- of verblijfplaats van de huismus. Een leefgebied van de huismus moet namelijk het hele jaar blijvend voorzien in alles wat nodig is om succesvol te kunnen voortplanten of te kunnen verblijven.

Binnen de homerange van de in de omgeving voorkomende huismussen is voldoende alternatief foerageer-, schuil-, vlucht- en winterhabitat aanwezig, in de vorm van meerdere struiken en hagen, houtsingels en paardenweitjes met schuurtjes. Het verwijderen van het aanwezige groen in de voortuin van de woning aan de Scheivoor 1 heeft daarom geen invloed op de kwaliteit van het gehele leefgebied van de huismus.

4.2 Steenuil

4.2.1 Beschermde status

De steenuil is een beschermde inheemse diersoort als bedoeld in artikel 4, lid 1, onder b, van de Flora- en Faunawet. Hij staat ook vermeld in de Vogelrichtlijn. De nesten van steenuilen zijn het gehele jaar beschermd en vallen onder categorie 1 van vogelnesten

(DR, 2009): “nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats”. De steenuil staat tevens als ‘Kwetsbaar’ vermeld op de Rode Lijst van Nederlandse broedvogels (2004).

4.2.2 Plangebied

In het plangebied zijn geen vaste rust- en verblijfplaatsen van de steenuil aangetroffen. Een nestlocatie (bezet nest met jongen) bevindt zich op het erf van Scheivoor 2-4, tegenover het plangebied. Incidenteel maakt de steenuil gebruik van het plangebied. Het plangebied, bestaande uit enkele gebouwen (woonhuis met bijgebouwen) met bijbehorende tuin en een voormalige kleinveeweide met twee appelbomen, is echter marginaal geschikt foerageergebied voor de steenuil.

Binnen de homerange van de in de omgeving voorkomende steenuil is voldoende alternatief foerageerhabitat aanwezig, in de vorm van agrarische percelen en tuinen. Inrichtingsmaatregelen, waaronder het bebouwen van de voormalige kleinveeweide, hebben daarom geen invloed op de kwaliteit van het leefgebied van de steenuil. Het plangebied maakt geen essentieel onderdeel uit van het functionele leefgebied van de steenuil.

4.3 Steenmarter

4.3.1 Beschermde status

De steenmarter is matig beschermd via de Flora- en faunawet: tabel 2 (overige soorten). Dat wil zeggen dat alleen de vaste rust- en verblijfplaatsen jaarrond beschermd zijn. Wanneer een vaste rust- en verblijfplaats verdwijnt dient hiervoor ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet aangevraagd te worden en/of dienen mitigerende en/of compenserende maatregelen getroffen te worden. De compensatie dient in de omgeving van de bestaande verblijfplaats getroffen te worden, zodat deze binnen het territorium van de steenmarter valt.

4.3.2 Plangebied

Er bevinden zich geen vaste rust- en verblijfplaatsen in de te slopen/renoveren bebouwing. Het aanvragen van een ontheffing en het treffen van mitigerende en/of compenserende maatregelen is niet noodzakelijk voor de steenmarter.

4.4 Vleermuizen

4.4.1 Beschermde status

Vleermuizen zijn beschermd via de Flora- en faunawet en de EU-Habitatrichtlijn (zie bijlage 4). Alle vleermuissoorten zijn in de Flora- en faunawet opgenomen in tabel 3: streng beschermd. Van streng beschermde soorten zijn de vaste rust- en verblijfplaatsen beschermd. De meeste vleermuissoorten gebruiken gedurende het jaar meerdere typen

verblijfplaatsen. Dit zijn zomerverblijfplaatsen, winterverblijfplaatsen, kraamverblijfplaatsen en paarverblijfplaatsen. Ze kunnen regelmatig van verblijfplaats wisselen. Ook essentiële vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen zijn strikt beschermd.

4.4.2 Plangebied

In en rond het plangebied is de volgende vleermuissoort aangetroffen: gewone dwergvleermuis. Van de gewone dwergvleermuis zijn uitsluitend foeragerende en langsvliegende exemplaren aangetroffen. Er zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen in de te slopen/renoveren bebouwing. Essentieel foerageergebied is niet in het plangebied aanwezig. Voor de sloop/renovatie van de aanwezige bebouwing en het verwijderen van het aanwezige groen hoeven geen mitigerende en/of compenserende maatregelen getroffen te worden. Het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet is niet noodzakelijk.

5 Conclusie

Aan de hand van de verkregen resultaten en datgene wat gesteld wordt in de Flora- en faunawet kunnen de volgende conclusies getrokken worden:

5.1 Conclusie huismus

Door de sloop/renovatie van de aanwezige bebouwing verdwijnen er geen vaste rust- en verblijfplaatsen van de huismus. Met het verwijderen van de coniferen haag en overige (tuin)beplanting wordt de Flora- en faunawet niet overtreden. Er hoeven geen mitigerende en/of compenserende maatregelen getroffen te worden. Het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet is niet noodzakelijk.

Geadviseerd wordt om:

- De coniferen haag en overige groen in de vorm van struiken en tuinplanten te verwijderen buiten het broedseizoen van de huismus en overige broedvogels;
- Een dichte haag en struiken binnen het plangebied terug te plaatsen om op de lange termijn het plangebied voor de huismus als habitat te versterken.

5.2 Conclusie steenuil

Door de sloop/renovatie van de aanwezige bebouwing verdwijnen er geen vaste rust- en verblijfplaatsen en essentieel leefgebied van de steenuil. Er hoeven geen mitigerende en/of compenserende getroffen te worden. Het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet is niet noodzakelijk.

5.3 Conclusie steenmarter

Door de sloop/renovatie van de aanwezige bebouwing verdwijnen er geen vaste rust- en verblijfplaatsen van de steenmarter. Er hoeven geen mitigerende en/of compenserende getroffen te worden. Het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet is niet noodzakelijk.

5.4 Conclusie vleermuizen

Door de sloop/renovatie van de aanwezige bebouwing verdwijnen er geen vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen. Er hoeven geen mitigerende en/of compenserende getroffen te worden. Het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet is niet noodzakelijk.

6 Bijlagen

- 1 Resultaten veldonderzoek huismus
- 2 Resultaten veldonderzoek steenuil
- 3 Resultaten veldonderzoek vleermuizen
- 4 Wettelijk kader

Bijlage 1 Resultaten veldonderzoek huismus

Huismus totaal per veldbezoek

 Plangebied Scheivoor 1 te Ederveen

- 13-04-2015, ter plaatse
- 13-04-2015, baltsend / zingend
- 29-05-2015, ter plaatse
- 29-05-2015, baltsend / zingend

Locatie:	Soort:	Datum:	Tijd-1:	Tijd-2:	Aantal:	Gedrag:
A	Huismus	13-4-2015	09:48	09:50	1	Baltsend/zingend
B	Huismus	13-4-2015	10:19	10:22	5	Ter plaatse
C	Huismus	13-4-2015	10:24	10:28	20	Baltsend/zingend
D	Huismus	29-5-2015	09:49	10:00	1	Baltsend/zingend
E	Huismus	29-5-2015	09:49	09:50	1	Baltsend/zingend
F	Huismus	29-5-2015	09:49	10:15	1	Baltsend/zingend
G	Huismus	29-5-2015	09:50	09:52	1	Baltsend/zingend
H	Huismus	29-5-2015	09:50	10:20	1	Baltsend/zingend
I	Huismus	29-5-2015	09:57	09:59	1	Baltsend/zingend
J	Huismus	29-5-2015	10:02	10:03	1	Ter plaatse
K	Huismus	29-5-2015	10:10	10:11	4	Baltsend/zingend
L	Huismus	29-5-2015	10:18	10:20	1	Baltsend/zingend
M	Huismus	29-5-2015	10:19	10:25	1	Baltsend/zingend
N	Huismus	29-5-2015	10:19	10:25	1	Baltsend/zingend

Veldbezoek 1 huismus. 13-04-2015

- = Plangebied Scheivoor 1 te Ederveen
- = Waarnemingen huismus overige bezoeken
- = Huismus

Veldbezoek 2 huismus. 29-05-2015

- = Plangebied Scheivoor 1 te Ederveen
- = Waarnemingen huismus overige bezoeken
- = Huisumus

Bijlage 2 Resultaten veldonderzoek steenuil

Steenuil, totaal per veldbezoek

 = Plangebied Scheivoor 1 te Ederveen

- = 11-04-2015
- = 23-04-2015
- = 29-04-2015
- = 26-05-2015
- = 29-05-2016
- = 30-05-2015
- = 12-06-2015
- = 11-09-2015

Locatie:	Soort:	Datum:	Tijd-1:	Tijd-2:	Aantal:	Gedrag:
A	Steenuil	11-4-2015	20:50	20:55	1	Ter plaatse
B	Steenuil	23-4-2015	20:41	20:42	1	Ter plaatse
C	Steenuil	29-4-2015	20:46	21:30	1	Ter plaatse
D	Steenuil	26-5-2015	22:48	22:49	1	Ter plaatse
E	Steenuil	29-5-2015	10:00	10:01	1	Ter plaatse
F	Steenuil	30-5-2015			1	Roepend
G	Steenuil	12-6-2015	04:44	04:46	1	Bezet nest met jongen
H	Steenuil	12-6-2015	04:46	04:53	1	Roepend
I	Steenuil	11-9-2015	06:11	06:15	1	Roepend

Steenuil, gedrag

- = Plangebied Scheivoor 1 te Ederveen
- = Bezet nest met jongen
- = Roepend
- = Ter plaatse

Bijlage 3 Resultaten veldonderzoek vleermuizen

Vleermuizen, totaal per veldbezoek

 = Plangebied Scheivoor 1 te Ederveen

 = 26-05-2015

 = 12-06-2015

 = 11-09-2015

 = 22-09-2015

Locatie:	Soort:	Datum:	Tijd-1:	Tijd-2:	Aantal:	Gedrag:
A	Gewone dwergvleermuis	26-5-2015	22:28	22:28	1	Met detector
B	Gewone dwergvleermuis	26-5-2015	23:02	23:03	1	Met detector
C	Gewone dwergvleermuis	12-6-2015	04:21	04:23	1	Met detector, foeragerend
D	Gewone dwergvleermuis	12-6-2015	04:33	04:33	1	Met detector, overvliegend
E	Gewone dwergvleermuis	11-9-2015	06:11	06:12	1	Met detector
F	Gewone dwergvleermuis	11-9-2015	06:34	06:35	1	Met detector
G	Gewone dwergvleermuis	22-9-2015	06:05	06:05	1	Met detector

Bijlage 4 Wettelijk kader Flora- en faunawet

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en faunawet van kracht. Deze wet beschermt planten en dieren tegen negatieve invloeden en bevat hiervoor diverse concrete verbodsbepalingen:

- beschermde inheemse dieren mogen niet verstoord, gevangen of gedood worden;
- beschermde inheemse plantensoorten mogen niet vernield, beschadigd of ontworteld worden;
- nesten, rustplaatsen en voortplantingsplaatsen van beschermde soorten mogen niet verstoord of vernield worden.

De Flora- en faunawet kent drie verschillende beschermingsregimes. Hiertoe zijn de beschermde planten en dieren onderverdeeld in drie categorieën, elke categorie kent een eigen beoordelingstoets voor ontheffingverlening (zie tabel 1).

Beschermde flora en fauna	Zonder gedragscode	Met gedragscode
Algemene soorten (tabel 1)	Algemene vrijstelling	Algemene vrijstelling
Overige soorten (tabel 2)	Lichte toets	Vrijstelling
Streng beschermde soorten (tabel 3)	Uitgebreide toets	Uitgebreide toets

Tabel 1. Beoordelingstoets voor ontheffing.

Tabel 1 maakt melding van een gedragscode. In een gedragscode is opgenomen hoe werkzaamheden worden uitgevoerd zodanig dat schade aan beschermde soorten wordt voorkomen of tot een minimum wordt beperkt. Wanneer bij uitvoering van de werkzaamheden gehandeld wordt volgens de gedragscode, en dit ook aangetoond kan worden, geldt een vrijstelling of lichtere toetsing (zie tabel 1). De gedragscode moet wel door de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit goedgekeurd zijn, alvorens deze een wettelijke status heeft.

Flora- en faunawet, tabel 1: Algemene vrijstelling

Veel soorten die in de Flora- en faunawet zijn opgenomen, komen in Nederland algemeen voor. Voor verstoring van deze soorten bij uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig onderhoud, beheer of gebruik, of bij ruimtelijke ontwikkeling of inrichting, geldt een algemene vrijstelling en is dus geen ontheffing nodig.

Flora- en faunawet, tabel 2: “Lichte” toets

Wanneer soorten uit de tweede categorie negatief beïnvloed worden en niet gehandeld wordt volgens een gedragscode, geldt bij de ontheffingsaanvraag de “lichte” toets. Hierbij moet aangetoond worden dat de werkzaamheden er niet toe mogen leiden dat het voortbestaan van de soorten in gevaar wordt gebracht. Werken volgens de Gedragscode

Flora- en faunawet voor de bouw- en ontwikkelingssector geeft vrijstelling voor deze categorie van beschermde soorten. Er hoeft hiervoor geen ontheffing aangevraagd te worden. Er mag echter geen afbreuk gedaan worden aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. De populatie in het gebied mag geen gevaar lopen om uit te sterven. Hiervoor moeten maatregelen getroffen worden, die opgenomen worden in een ecologisch werkprotocol.

Flora- en faunawet, tabel 3: “Uitgebreide” toets

Wanneer soorten uit tabel 3 voorkomen in een gebied dienen er maatregelen getroffen te worden om behoud van de lokale populatie, bescherming van individuen en de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaatsen te garanderen. Hiervoor dienen mitigerende en mogelijk compenserende maatregelen getroffen te worden. Om zeker te zijn of de maatregelen voldoende zijn, dienen ze vooraf beoordeeld te worden door Dienst Regelingen. Met dit besluit kan aangetoond worden dat de initiatiefnemer zich houdt aan de Flora- en faunawet. Het besluit heeft de initiatiefnemer bijvoorbeeld nodig als iemand bezwaar maakt tegen het project of vraagt om handhaving van de Flora- en faunawet.

Indien vaste verblijfplaatsen worden beschadigd of weggehaald of behoud van de lokale populatie dan wel bescherming van de aanwezige individuen niet kan voldoende worden gegarandeerd, dienen compenserende maatregelen te worden uitgevoerd én dient een ontheffing te worden aangevraagd bij Dienst Regelingen. Voor deze soorten geldt echter dat alleen ontheffing wordt verleend op grond van een wettelijk belang genoemd in de Habitatrichtlijn of Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantsoorten.

Dat zijn voor Bijlage IV-soorten Habitatrichtlijn:

- bescherming van flora en fauna;
- volksgezondheid en openbare veiligheid;
- dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

en voor Bijlage 1: AMvB-soorten:

- bescherming van flora en fauna;
- volksgezondheid en openbare veiligheid;
- dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
- uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

Vogels

Alle vogels in Nederland zijn streng beschermd. Werkzaamheden of gebruik van ruimte waarbij vogels gedood of verontrust, of waardoor hun nesten of vaste rust- en verblijfplaatsen worden verstoord, zijn verboden. Voor vogels geldt dat er alleen ontheffing

wordt verleend op grond van een wettelijk belang zoals vermeld in de Vogelrichtlijn. Dat zijn:

- bescherming van flora en fauna;
- veiligheid van het luchtverkeer;
- volksgezondheid en openbare veiligheid.

Overtreding van de Flora- en faunawet dient voorkomen te worden door het nemen van mitigerende maatregelen. Het gaat dan om het behoud van de functionaliteit van de voortplanting- en/of vaste rust- en verblijfplaatsen van de soorten. Het betreft hier de functies van het leefgebied die ervoor zorgen dat de soort succesvol kan rusten of voortplanten, bijvoorbeeld migratieroutes en foerageergebied. Om zeker te zijn of de maatregelen voldoende zijn, dienen ze vooraf beoordeeld te worden door Dienst Regelingen. Met dit besluit kan aangetoond worden dat de initiatiefnemer zich houdt aan de Flora- en faunawet. Het besluit heeft de initiatiefnemer bijvoorbeeld nodig als iemand bezwaar maakt tegen het project of vraagt om handhaving van de Flora- en faunawet.

Bescherming van vogelnesten

Tijdens werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met het broedseizoen van vogels. De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval is. Verblijfplaatsen van vogels die hun verblijfplaats het hele jaar gebruiken, zijn jaarrond beschermd. Slechts een beperkt aantal soorten bewoont het nest permanent of keert elk jaar terug naar hetzelfde nest. De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken. Deze vogelnesten voor eenmalig gebruik vallen alleen tijdens het broedseizoen onder de bescherming van artikel 11 van de Flora- en faunawet. Voor deze soorten is geen ontheffing nodig voor werkzaamheden buiten het broedseizoen. En ook niet als maatregelen getroffen worden die voorkomen dat deze soorten zich op de bouwplaats vestigen tijdens het broedseizoen. Buiten het broedseizoen mogen nesten verplaatst of verwijderd worden, maar daar zijn uitzonderingen op.

Nesten die het hele jaar door zijn beschermd

Op de volgende categorieën gelden de verbodsbepalingen van artikel 11 van de Flora- en faunawet het gehele seizoen:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De

(fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.

4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.

Nesten die niet het hele jaar door zijn beschermd

Er zijn ook vogelnesten die worden aangegeven als categorie 5. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd.

5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

De soorten uit bovenstaande categorie 5 vragen extra onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd. Categorie 5-soorten zijn namelijk wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Zorgplicht (art 2 Flora- en faunawet)

Naast bovenstaande verplichtingen voor beschermde soorten geldt bovendien voor alle soorten, plant en dier, de zogenaamde zorgplicht. In de zorgplicht is opgenomen dat alle planten en dieren een intrinsieke waarde hebben en onvervangbaar zijn. De zorgplicht is een fatsoenseis en houdt in dat bij menselijk handelen voldoende zorg in acht genomen wordt om in het wild levende planten en dieren zoveel mogelijk te beschermen.

Staring Advies
Jonker Emilweg 11
6997 CB Hoog-Keppel
T 0314 641 910
info@staringadvies.nl
